

VENNAD GRIMM

PUNAMÜTSIKE

EESTI KIRJASTUSE

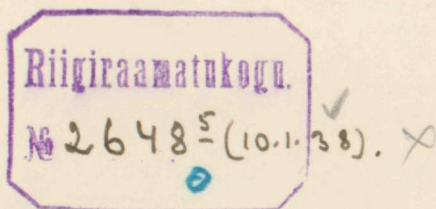
KOOPERATIIV TARTUS

228

V E N N A D G R I M M

PUNAMÜTSIKE

MUINASJUTTE

EESTI KIRJASTUSE KOOPERATIIV
TARTUS 1937

TÖLKIJA: L. MATTO / KORREKTOR H. MEISTER
TRÜKIKODA: J. MÄLLO

PUNAMÜTSIKE.

kene
Oli kord väike magus tüdrukuke, kes oli armas kõigile, kellele ta ainult otsa vaatas, kõige armsam aga oma vanaemale, kes ei teadnud üldse, mis ta kõik lapselapsele poleks pidanud andma. Kord ta kinkis temale mütsikese punasest sametist, ja et mütsike talle nii imehästi sobis ja ta enam üldse teisi ei tahtnud kanda, nimetati teda Punamütsikeseks.

Ühel päeval ütles ema Punamütsikesele: „Tule, Punamütsike, siin on tükike kooki ja pudel veini, vii need vanaemale; ta on haige ja nõrk ning vajab kosutust. Asu kohe teele, enne kui päev läheb kuumaks, mine ilusasti mõistlikult ja ära pöördu maanteelt kõrvale, muidu kukud ja teed pudeli katki ning vanaema ei saaks midagi. Ja kui sa tuppä astud, siis ära unusta ütlemast „tere hommikut“, ja ära ise seejuures ringi vahi.” — „Püüan igati hästi käituda,” ütles Punamütsike emale ja andis seepeale käe.

Vanaema aga elas suures metsas, poole tunni tee kau-

gusel külast. Kui nüüd Punamütsike metsa saabus, kohatas ta hunti. Aga Punamütsike ei teadnud, milline kuri loom see oli, ja ta ei kartnud teda. „Tere hommikut, Punamütsike!” ütles hunt. „Tere, tere, hunt.” — „Kuhu siis nii vara, Punamütsike?” — „Vanaema juurde!” — „Mis sa seal põlle all kannad?” — „Kooke ja veini. Eile küpsetasime, et teha haigele vanaemakesele pisut meelegahead.” — „Punamütsike, kus su vanaema elab?” — „Siit tublisti veerandtunni tee kaugusel metsas; ta majake seisab kolme suure tamme all ja ta ukseesist ehib pähklipuuhekk, tead ju küll,” ütles Punamütsike. Hunt mõtles endamisi: „Noor, õrn olevus on rasvane suutäis ja maitseb kahtlemata paremini kui vanaeit; pead kavalasti toimima, et tabada mõlemaid.” Siis kõndis ta viivu vaikides Punamütsikese kõrval ja ütles viimaks: „Punamütsike, vaata neid ilusaid lilli, mis õitsevad meie ümber! Miks ei vaata sa kordagi ringi? Arvan, sa ei kuulegi, kui armsasti linnud laulavad? Sa lähed nii endasse süvenenult, nagu läheksid kooli, ja ometi on metsas nii lõbus.”

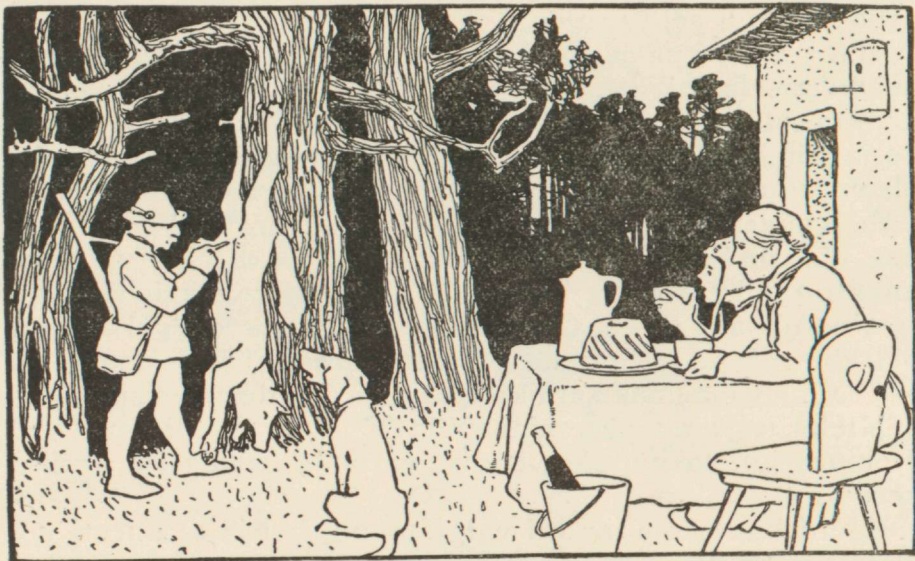
Punamütsike lõi pilgu üles ja kui ta nägi, kuidas päikesekiired läbi puie tantsisid siia-sinna, ja et kõikjal oli kauneid lilli, siis mõtles ta: „Kui ma viiksin vanaemale kimbu värsked lilli kaasa, siis rõõmustaksin teda sellega; aeg on alles nii varajane, et jõuan küllalt aegsasti pärale,” ja jooksis teelt kõrvale metsa lilli korjama. Ja kui ta oli murdnud õie, mõtles ta, et eemal kasvab veel ilusamaid, ja jooksis edasi ning sattus nii üha sügavamasse metsa. Hunt aga läks otseteed vanaema majakese juurde ja koputas uksele. „Kes seal koputab?” — „Punamütsike, toon sulle veini ja kooke, ava uks.” — „Vajuta ainult lingile,” hüüdis vanaema, „olen väga nõrk ega saa üles tõusta.” Hunt vajutas lingile, uks kargas lahti ja ta läks ilma sõna lausumata voodi juurde ja neelas vanaema alla. Siis röi-

vastus ta vanaema rõivaisse, pani tema tanu pähe, heitis voodisse ja tõmbas eesriided ette.

Punamütsike aga oli lilli korjanud ja kui tal oli neid juba nii palju, et ta poleks suutnud kanda enam ühtki õit, meenus talle vanaema ja ta asus kohe tema juurde teele. Ta oli hämmastanud, et uks seisis avali, ja kui ta tuppastus, siis oli selles midagi arastavat, nii et ta mõtles: „Ah, sa mu jumal, kuidas ma küll täna kardan, kuigi viibin muidu nii meelsasti vanaema juures!” — Ta hüüdis: „Tere hommikut!”, aga talle ei vastatud. Siis läks ta voodi juurde ja tõmbas kardinad eest ära; seal lamaski vanaema, kes oli vajutanud tanu sügavasti pähe ja nägi veider välja. — „Ah, vanaema, miks on sul nii suured kõrvad?” — „Et ma võiksin sind paremini kuulda.” — „Oh, vanaema, miks on sul nii suured silmad?” — „Et võiksin sind paremini näha!” — „Oh, vanaemake, miks on sul nii suured käed?” — „Selleks, et sind paremini kinni haarata!” — „Oh, vanaemake, miks on sul nii kole suur suu?” — „Selleks, et sind paremini süüa!” Vaevalt oli hunt seda ütelnud, kui ta hüppas voodist välja ja neelas Punamütsikese alla.

Kui hunt oma isu oli vaigistanud, heitis ta uuesti voodisse ja hakkas ülikõvasti norskama. Parajasti möödus majast kütt ja mõtles: „Küll aga vanaproua norskab, peaks õige vaatama, vahest on tal midagi viga.” Ta astus tuppast, läks voodi juurde ja nägi, et selles lamas hunt. „Ah, siin sa oledki, vana patune!” ütles ta. „Otsisin sind juba kaua.” Ta tahtis püssi juba palge panna, kui talle meenus, et hunt võis olnud vanaema ära söönud ja et teda saab ehk veel kuidagi päästa. Ta ei lasknud, vaid võttis käärid ja hakkas magaval hundil kõhtu lõhki lõikama. Kui ta oli lõiganud paar korda, nägi ta paistvat punast mütsikest, ja veel paar korda, siis hüppas tüdrukuke välja ja hüüdis: „Ah, kuidas ma olin kohkunud, ja kui pime oli

hundi kõhus!” Siis väljus ka vanaemake veel elusalt, aga ta hingas vaevaliselt. Punamütsike aga tõi kärmesti suuri kive, nendega täitsid nad hundi kõhu, ja kui see magamast ärkas, tahtis ta minema hüpata, aga kivid olid nii rasked, et ta kukkus end kohe surnuks.

Kütt tõmbas hundil naha maha.

Siis olid kõik kolm õnnelikud. Kütt tõmbas hundil naha maha ja läks sellega koju, vanaema sõi kooki ja jõi veini, mis Punamütsike oli toonud, ning ta kosus jälle, aga Punamütsike mõtles: „Ma ei jookse eluilmaski teelt kõrvale metsa, kui ema mulle seda keelab.”

† † †

Teatakse jutustada, et kord, kui Punamütsike eakale vanaemale jälle viis küpsiseid, olevat kõnetanud teda üks

teine hunt ja tahtnud teda teelt kõrvale ahvatleda. Punamütsike aga hoidus sellest ja läks oma teed ning ütles vanaemale, et ta oli kohanud hunti, kes teda oli tervitanud, aga piilunud ise seejuures teda tigidail silmil. „Kui ma poleks viibinud mitte avalikul teel, ta oleks söönud mu ära!” — „Tule,” ütles vanaema, „riivitame ukse, et ta mitte sisse ei pääseks.” Varsti pärast seda koputas hunt uksele ja hüüdis: „Ava uks, vanaemake, olen Punamütsike, toon sulle küpsiseid.” Aga nad vaikisid ega avanud ust. Siis nuuskis kriimsilm paar korda maja ümber ringi, hüppas viimaks katusele ja tahtis oodata, kuni Punamütsike läheb õhtul koju. Siis ta tahtis lapsele järele hiilida ja ta pimedas ära süüa. Aga vanaema taipas, mis hunt kavatses. Parajasti seisis maja ees suur kiviküna. „Võta ämber, Punamütsike,” ütles ta lapsele. „Keetsin eile vorste, kanna vesi, milles neid keetsin, künasse.” Punamütsike kandis niikaua, kuni küna oli vett ääreni täis. Vorsti lõhn tõusis hundile ninna, ta nuusutas ja vahtis alla, ja ajas viimaks kaela nii õieli, et ta ei saanud enam pidada tasakaalu ja hakkas libisema. Nii libises ta katusele alla ja otse suurde künasse ning uppus. Punamütsike läks aga rõõmsalt koju, ja keegi ei teinud talle enam haiget.

K O L M M E H I K E S T M E T S A S .

Kord oli mees, kel suri naine, ja naine, kel suri mees. Mehel oli tütar, samuti oli ka naisel tütar. Tütarlapsed olid teineteisega tuttavad, käisid koos jalutamas ning läksid hiljem naise majja. Siis ütles naine mehe tütrele: „Kuule, ütle oma isale, et tahan temaga abielluda. Siis sa võid kümmelda igal hommikul piimas ja juua veini, minu tütar aga peab pesema end veega ja peab jooma vett.” Tütarlaps läks koju ja jutustas isale, mis naine oli ütelnud. Mees ütles: „Mis ma pean tegema? Sest abielu võib olla rõõm, kuid võib olla ka piin.” Et ta ei suutnud otsustada, tõmbas ta viimaks oma saapad jalast ja ütles: „Võta see saabas, sel on tallas auk. Vii ta pöönigule ja riputa suure naela otsa ning vala talle vett sisse. Kui ta peab vett,

siis abiellun uuesti, laseb ta aga läbi, siis ma ei abiellu." Tütarlaps tegi, nagu isa käskis, vesi aga tõmbas augu kokku ja saabas oli vett ääreni täis. Ta teatas oma isale, kuidas lugu oli. Siis ronis vanamees ise pööningule ja kui ta nägi, et tüdrukul oli õigus, läks ta lesele kosja, ja siis peeti pulmad.

Järgmisel hommikul, kui tütarlapsed ärkasid, seisis mehe tütre voodi ees pesemiseks piim ja joomiseks vein, aga naise tütrele oli toodud vett, nii pesemiseks kui joomiseks. Teisel hommikul seisis nii mehe kui ka naise tütre voodi ees vesi pesemiseks ja joomiseks. Ja kolmandal hommikul seisis mehe tütre voodi ees vesi pesemiseks ja joomiseks ning naise tütre voodi ees piim pesemiseks ja vein joomiseks, ja nii see jäigi. Naine oli tulivihane oma võõrastütrel peale ega teadnud, kuidas teha tütarlapse elu päev-päevalt raskemaks, sest ta oli kade, et ta võõrastütar oli ilus ja armas, aga ta oma tütar inetu ja vastik.

Kord talvel, kui väljas mässas pakane ja kui mäed ja orud lebasid sügava lumekatte all, tegi naine paberist kleidi ja ütles võõrastütrelle: „Säh, pane see kleit selga, mine metsa ja too mulle korvitäis maasikaid: mul on nende järele isu.” — „Sa armas jumal,” ütles tütarlaps, „talvel ei kasva ju maasikaid, maa on ju külmund ja kõikjal on ainult lumi. Ja miks pean minema paberkleidis? Väljas on ju nii külm, et matab hinge kinni; tuul puhub sellest läbi ja okkad rebivad ta katki.” — „Kas julged mulle veel vastu rääkida?” ütles võõrasema, „tee, et sa kaod, ja ära näita mulle enne oma nägu, kui tuled korvitäie maasikatega!” — Siis andis ta talle tükikese kõva leiba ja ütles: „See on su tänase päeva toit!” ja mõtles: „Väljas ta külmab ära või sureb nälga, ega tule kunagi enam mu silme ette.”

Tütarlaps alistus käsule, pani paberkleidi selga ja läks korviga metsa. Kuhu ta silm ka ei vaadanud, ta ei

näinud muud kui vaid lund, ega kusagil ainustki rohelist kõrrekest. Kui ta saabus metsa, nägi ta väikest majakest, millest vahtisid välja kolm härjapõlvlast-mehikest. Tütarlaps tervitas neid ja koputas arglikult uksele. Talle hüüti sisse, ja ta astus tuppja ning istus ahju kõrvale pingile, kus ta tahtis end soendada ja süüa oma einet." — „Anna ka meile pisut oma leivast," ütlesid härjapõlvlastesed." — „Palun," ütles tütarlaps, murdis leivatüki kaheks, ja andis teise poole neile. „Milleks tulid talvel õhukeses kleidis metsa?" küsisid mehikesed. „Ah," vastas ta, „pean otsima korvitäis maasikaid, ja ei tohi minna varem koju, kui viin marjad kaasa!". Kui ta oli oma leiva ära söönud, andsid nad talle luua ja ütlesid: „Mine ja pühi sellega meie uksealune lumest puhtaks!"

Kui tütarlaps oli väljas, rääkisid mehikesed isekeskis: „Mis peame talle kinkima, sest ta on nii sõnakuulelik ja hea, ja jagas isegi oma leiva meiega?" — Siis ütles esimene: „Mina kingin talle, et ta muutub päev-päevalt ilusamaks." — „Mina kingin talle, et tal langevad kullatükid suust, igakord kui ta ühe sõna ütleb," ütles teine. — „Mina kingin talle, et tuleb üks kuningas ja viib ta omale abikaasaks," ütles kolmas.

Tütarlaps aga tegi, mis mehikesed olid soovinud, pühkis luuaga majakese ukseesise lumest puhtaks — ja mis te nüüd küll arvate, mis ta sealt leidis? Mitte muud midagi kui hulk küpseid maasikaid, mis täiesti tumepunaselt lume alt tulid nähtavale! Suures rõõmus korjas tütarlaps oma korvi maasikaid täis, tänas väikesi mehikesi, andis igale kätt ja jooksis koju, et viia võõrasemale soovitud. Kui ta tuppja astus ja „tere õhtust" ütles, siis kukkus tal üks kullatükk suust. Siis ta jutustas kodustele, mis temaga metsas oli juhtunud, ja iga sõna juures, mis ta ütles, kukkus tal kullatükk suust, nii et varsti oli terve põrand nendega kaetud.

„Noh, vaadake, kus ülemeelsus,” hüüdis võõrasõde, „raha nii põrandale pilduda!” Aga salaja kadestas ta võõrasõde ja tahtis ka ise metsa minna maasikaid otsima. Aga ema ütles: „Ei, armas tütreke, väljas on liiga külm, võid mul ära külmuda.” Et tütar ei annud talle rahu, siis andis ta viimaks järele, õmbles talle toreda kasuka, mille tüdruk pidi selga ajama, ja andis talle võileibu ja kooke teele kaasa.

Tütarlaps läks metsa ja sammus otse väikese majakese poole. Jälle vahtisid kolm väikest härjapõlvlast aknast välja, aga tütarlaps ei tervitanud neid, ja ilma ümber vaatamata ja mehikesi tervitamata, komberdas ta tuppa, istus ahju äärde pingile ja hakkas sööma oma võileibu ja kooke. „Anna meile ka pisut võileiba ja kooki!” hüüdsid väikesed, aga tütarlaps vastas: „Mul ei jatku omalegi, kuidas võin sellest veel teistele anda?”

Kui tütarlaps oli söömise lõpetanud, ütlesid nad: „Siin on sulle luud, mine ja pühi sellega meie ukseesine puh-taks.” — „Või veel, pühkige aga ise!” vastas tütarlaps, „ega ma teie tüdruk pole.”

Kui ta nägi, et mehikesed talle midagi ei kavatsenud kinkida, läks ta uksest välja. Siis rääkisid väikesed mehed omavahel: „Mis peame talle kinkima, sest ta on nii ebaviisakas ning tal on kuri ja kade süda, mis kellelegi midagi ei anna?” — „Mina kingin, et ta muutub päev-päevalt inetumaks,” ütles esimene. „Mina kingin, et tal iga sõna juures, mis ta ütleb, üks kärnkonn suust välja hüppab!” ütles teine. — „Mina kingin talle, et ta sureb õnnetut surma,” ütles kolmas.

Tütarlaps otsis väljas maasikaid, kui ta aga ei leidnud ainustki marja, läks ta tusaselt koju. Ja kui ta oma suu avas, et jutustada emale, mis temaga metsas oli juhtunud, hüppas tal iga sõna juures kärnkonn suust välja, nii et kõik hakkasid teda jälestama.

Nüüd vihastas võorasema veel enam ja mõtles ainult sellest, kuidas valmistada meelehärma mehe tütrele, kelle ilu päev-päevalt kasvas. Viimaks võttis ta katla, pani selle tulele ja keetis selles lõnga. Kui lõng oli keedetud, riputas ta selle vaesele tüdrukule õlale, andis talle kirve kaasa. Sellega ta pidi minema alla kinnikülmunud jõe äärde, raiuma augu jäässe ja külmas vees lõnga loputama. Tütarlaps oli sõnakuulelik, läks jõe ja hakkas jäässe auku raiuma. Kui ta oli parajasti raiumisega ametis, sõitis mööda uhke tõld, milles istus kuningas. Tõld peatus, ja kuningas küsis: „Kes sa oled, mu laps, ja mis sa teed seal?” — Olen vaene orb ja loputan lõnga.” Siis oli kuningal tüdrukust kahju ja kui ta veel nägi, et ta oli nii ilus, ütles ta: „Kas tahad sõita minuga kaasa?” — „Oo jah, südamest meeleldi!” vastas tütarlaps, sest ta oli rõõmus, et ta võis pääseda võorasema ja võorasõe silmade alt.

Nii siis astus tütarlaps tõlda ja sõitis kuningaga ära. Ja kui nad lossi saabusid, peeti neile toredad pulmad, nagu väikesed mehikesed tütarlapsele kinkisid. Aasta pärast sünnitas noor kuninganna poja, ja kui võorasema kuninga paari suurest õnnest kuulis, läks ta neid oma tütreka külastama. Kord aga, kui kuningas oli kodunt ära ja ka muidu kedagi läheduses ei olnud, haaras kuri naine kuningannal peast ja ta tütar jalust kinni, tõstsid ta sängist välja ja viskasid ta aknast alla möödavoolavasse jõkke. Siis heitis vanamoori inetu tütar kuninganna voodi, ja ema tõmbas talle vaiba üle pea. Kui kuningas jälle tagasi tuli ja oma naisega tahtis rääkida, hüüdis vanaeit: „Tasa, tasa, nüüd ei tohi te temaga rääkida, ta lamab üleni higisena vaiba all, teie peate tal täna puhata laskma.” Kuningas ei leidnud selles midagi paha ja tuli alles järgmisel hommikul ja kui ta nüüd oma naisega rääkis ja see talle vastas, hüppas tal iga sõna juures kärnkonn suust välja, kuna muidu oli kukkunud kullatükk. Siis küsis kuningas, millest see tule-

vat ja vanaeit vastas, et see olevat tulnud tugevast hi-
gistamisest ja kaduvat varsti.

Aga öösel nägi köögipoiss, kuidas üks part renni möö-
da kööki ujus ja ütles:

„Kuningas, mis sa teed?
Magad sa või valvad?”

Öösel nägi köögipoiss, kuidas üks part renni mööda kööki ujus.

Ja kui talle ei vastatud, ütles ta: „Mis teevad mu külali-
sed?” Siis vastas köögipoiss: „Nad magavad sügavat
und.” — „Mis teeb mu lapsuke?” päris part edasi.

„Ta magab rahulikult hällis,” vastas köögipoiss.

Nüüd moondus part kuningannaks ja andis oma po-
jale juua, kohendas tal aset ja kattis ta vaibaga, ja ujus
pardina jälle ära.

Nii ilmus ta kaks ööd. Kolmandal ööl ütles ta köögi-
poisile: „Mine ja ütle kuningale, et ta võtaks oma mõõga
ja kõigutaks sellega lävel kolm kord üle mu pea!”

Siis jooksis köögipoiss kuninga juurde ja jutustas talle, mis part oli käskinud tal ütelda. Kuningas tuli oma

mõõgaga ja kõigutas mõõka kolm korda üle vaimu, ning kolmandal korral seisis ta naine ta ees, elusana ja tervena, nagu ta oli olnud enne.

Kuningas kõigutas mõõka kolm korda üle vaimu ja ta naine seisis ta ees elusana ja tervena.

Nüüd oli kuninga rõõm suur, aga ta varjas kuningannat ühes kambris kuni pühapäevani, millal laps pidi ristitama. Kui laps oli ristitud, ütles kuningas: „Mis väärrib inimene, kes kannab teise voodist välja ja viskab ta vette?” — „Ei midagi muud,” vastas võõrasema, „kui pista kurjategija tunni, mis on naelu täis löödud, ja veeretada ta tunnis mäest alla jõkke.” — Siis ütles kuningas: „Sa oled enda üle kohut mõistnud!” laskis tuua sellise tunni ning vanaeide tütrega sisse pista.

Siis löödi kaan peale ja tõugati tunn mäest alla, kuni see veeres jõkke.

T U H K A T R I I N U .

Ühel rikkal mehel jäi naine haigeks, ja kui ta tundis, et ta hakkas surema, kutsus ta oma ainsa tütrekese voodi juurde ja ütles: „Armas laps, jää vagaks ja heaks, siis on jumal sinuga, ja ma ise vaatan taevast sinu peale alla ja hoolitsen su eest.” Siis sulges ta oma silmad ja lahkus. Tütarlaps külastas iga päev oma ema hauda ja nuttis, ning jäi vagaks ja heaks. Kui saabus talv, laotas lumi valge lina hauale ja kui kevadel päike selle jälle ära viis, võttis mees omale teise naise.

See naine tõi endaga majja kaks tütart, kes olid näolt

ilusad ja valged, aga südamest õelad ja mustad. Nüüd algas raske aeg vaesele võõraslapsele. „Kas peame istuma selle rumala hanega ühes toas?” ütlesid võõrasõed. „Kes tahab süüa, see peab seda teenima. Toast välja, köögitüdruk!” Nad võtsid talt ilusad rõivad ja tõmbasid talle halli, vana rüü selga ja andsid puukingad jalga. „Vaadake meie uhket printsessi, kui toredaks ta end on ehtinud!” hüüdsid nad naerdes ja viisid ta kööki. Seal pidi ta tegema hommikust õhtuni rasket tööd, tõusma enne päikesetõusu, kandma vett, tegema tuld, keetma ja pesema. Peale kõige muu leiutasid võõrasõed talle igasugu hingepiinu, pilkasid teda, pillasid herneid ja läätsi tuhka ning vaeslaps pidi nad sealt jälle välja korjama. Õhtuti, kui ta oli töötanud end väsinuks, ei antud talle voodit, vaid ta pidi magama kolde kõrval tuhas. Ja et ta oli seetõttu alati tolmune ja määrdinud, nimetasid õed teda Tuhkatriinuks.

Kord juhtus, et isa pidi sõitma laadale. Ta küsis oma võõrastütardelt, mis ta neile laadalt peab tooma?” „Ilusaid kleite,” ütles üks, „pärlleid ja kalliskive,” vastas teine. — „Aga sina, Tuhkatriinu,” ütles ta, „mis tahad sina?” — „Isa, minule murdke esimene võsu, mis puudutab koduteel teie kübarat,” vastas Tuhkatriinu. Isa ostis siis võõrastütardele ilusaid kleite, pärlleid ja kalliskive, ja tagasisõidul, kui ta ratsutas läbi roheline metsatuka, riivas teda üks pähklipuuvõsu ja tõukas tal mütsi maha. Siis murdis ta võsu ja võttis selle kaasa. Koju jõudnud, andis ta võõrastütardele, mis nad olid soovinud, ja Tuhkatriinule ta andis võsu pähklipuuõsast. Tuhkatriinu tänas teda, läks oma ema hauale ja istutas võsu mulda, ning nuttis ise nii härdalt, et ta silmist pisarad langesid võsule ja katsid teda. Võsu aga hakkas sellest kasvama ja sirgus ilusaks puuks. Tuhkatriinu käis kolm korda päevas puu all istumas, nuttis ja palvetas, ning igakord lendas üks valge lin-

nuke puule, ja kui tütarlaps mõne soovi avaldas, siis viskas lind soovitud asja oksalt alla.

Siis juhtus, et kuningas korraldas peo, mis pidi kestma kolm päeva ja millele kutsuti kogu maa kaunid neiud,

„Sina, Tuhkatriinu, oled tolmune ja tahad minna pulmapeole?“

et prints võiks nende seast endale mõrsja valida. Kui võõrasõed kuulsid, et ka nemad olid kutsutud peole, oli neil hea meel, kutsusid Tuhkatriinu ja ütlesid: „Kammi meie juuksed, puhasta meie kingad ja kinnita meie pandlad; meie läheme kuningalossi pulmapeole.“ Tuhkatriinu kuulis sõna, nuttis aga, sest ka tema oleks meelsasti tahtnud tantsida, ja palus võõrasema, et see tedagi lubaks minna. „Sina, Tuhkatriinu,“ ütles võõrasema, „oled tolmune ja määrdinud, ja tahad minna pulmapeole? Sul pole ei kleiti ega kingi, ja tahad tantsida?“ Kui aga Tuhkatrii-

nu edasi palus, ütles ta viimaks: „Puistasin vaagnatäis läätsi tuhka. Kui sa need kahe tunni jooksul kõik tuhast oled välja korjanud, siis võid kaasa tulla.” Tütarlaps läks tagaukse kaudu aeda ja hüüdis: „Teie taltsad tuvikesed, teie turteltuvikesed, kõik teie linnukesed taeva all, tulge ja aidake mul korjata:

„Head minu topsikusse,
Halvad teie pugukesse!”

Siis tuli läbi köögiakna kaks valget tuvikest, nende järel turteltuvikesi ja viimaks surises kõiksugu taevaaluseid linnukesi sisse ning laskus kolde ette tuhale. Ja tuvikesed noogutasid päid ja hakkasid nokkima toks, toks, toks, toks, ning ka kõik teised linnud noppisid toks, toks, toks, toks, ja korjasid kõik head terad kaussi. Vaevalt oli möödunud üks tund, kui nad olid tööga valmis ja lendasid jälle minema. Siis viis tütarlaps kausi läätsadega võõrasemale, rõõmustas ja uskus, et nüüd ta võib minna pulmapeole. Aga võõrasema ütles: „Ei Tuhkatriinu, sul pole kleiti ja sa ei oska tantsida; sa vaid naeruvääristad end.” — Kui tüdruk nüüd nuttis, ütles ta: „Kui sa suudad veel kaks kausitäit läätsi ühe tunni jooksul tuhast välja korjata, siis võid sa tulla,” ja mõtles ise: „seda ei suuda sa kunagi.” Kui võõrasema oli valanud kaks kausitäit läätsi tuhka, läks tütarlaps tagaukse kaudu aeda ja hüüdis: „Teie taltsad tuvikesed, teie turteltuvikesed, kõik teie linnukesed taeva all, tulge ja aidake mul noppida:

„Head minu topsikusse,
Halvad teie pugukesse!”

Siis tuli köögiakna kaudu kaks valget tuvikest, ja nende järel turteltuvikesi, ja viimaks vurises sisse kõiksugu taevaaluseid linnukesi ja laskus kolde ette tuhale. Ning tuvikesed noogutasid päid ja hakkasid noppima toks, toks,

toks, toks, ning ka kõik teised linnud nokkisid toks, toks, toks, toks, ja korjasid kõik head terad kaussi. Ja veel enne kui pool tundi möödus, olid nad tööga valmis ja lendasid jälle minema. Siis viis tütarlaps kausi läätsadega võõrasemale, rõmustas ja lootis, et nüüd ta pääseb pulmapeole. Aga võõrasema ütles: „See kõik ei aita: sa ei tule kaasa, sest sul pole kleiti ja sa ei oska tantsida; peaksime sinu pärast häbenema.” Ta keeras neiule selja ja ruttas oma kahe tütreaga kuningakotta peole.

Kui kedagi enam kodus polnud, läks Tuhkatriinu oma ema hauale päklikpuu alla ja hüüdis:

„Puuuke, end raputa, end raputa,
Puista mu üle hõbedat ja kulda!”

Siis viskas lind talle kuldse ja hõbedase kleidi alla ning siidi ja hõbedaga tikitud kingad. Rutuga tõmbas Tuhkatriinu kleidi ülle ja läks pulmapeole. Ta õed ja võõrasema ei tundnud teda ära ja arvasid ta olevat mõne võõra kuningatütre, nii ilus ja kaunis oli ta oma kuldses kleidis. Tuhkatriinule nad ei mõtelnud üldse ja arvasid, et ta istub kodus ja nopib tuhast läätsi. Kuningapoeg läks Tuhkatriinule vastu, võttis ta käekõrvale ja tantsis temaga. Kuningapoeg ei tahtnud enam ühegi teisega tantsida ja ei vabastanud ka neiu kätt, ja kui keegi teine palus Tuhkatriinut tantsima, ütles ta: „Ta tantsib ainult minuga.”

Tuhkatriinu tantsis õhtuni ja tahtis siis koju minna. Kuningapoeg aga ütles: „Lähen sinuga kaasa ja saadan sind,” sest ta tahtis näha, kus kaunis neid elab. Neiu aga lipsas minema ja läks tuvimajja. Nüüd ootas kuningapoeg, kuni neiu isa tuli ja ütles siis, et võõras neiu olevat põgenenud tuvimajja. Vanamees mõtles: „Ehk oli ta Tuhkatriinu,” käskis tuua kirve ning lõi tuvimaja ukse puruks; aga selles polnud kedagi. Ja kui nad tulid majja, lamas Tuhkatriinu juba oma määrdinud rüüs tuhas, ja

korstnjalal põles ähmane õlilambike. Tuhkatriinu oli hüpanud tuvimaja tagaküljest ruttu alla ja oli joosnud päklikpuu juurde. Seal ta oli võtnud ült oma ilusa kleidi ja oli pannud ta hauale, kust lind selle jälle ära viis. Ja siis oli ta tõmmanud ülle oma halli rüü ja istunud kööki koldetuhale.

Järgmisel päeval, kui pidu algas uuesti ja kui vanemad ja võõrasõed olid jälle ära, läks Tuhkatriinu päklikpuu alla ja ütles:

„Puuke, end raputa, end raputa,
Puista mu üle hõbedat ja kulda!”

Siis viskas lind alla veel toredama kleidi kui eelmisel päeval. Ja kui ta ilmus selles kleidis pulmapeole, oli igaüks hämmastatud ta ilust. Kuningapoeg aga oli oodanud ta tulekut ja viis ta tantsima, ja tantsis ainult temaga. Kui teised tulid neiu tantsima paluma, ütles kuningapoeg: „Ta tantsib ainult minuga.”

Kui saabus õhtu, tahtis neiu lahkuda, aga kuninga-poeg jälgis teda ja tahtis näha, millises majas ta elab; aga neiu põgenes ta eest ära maja taha aeda. Seal kasvas ilus, suur puu, mille küljes rippusid toredad pirnid; sinna puu otsa ronis neiu nii osavasti nagu orav, ja kuningapoeg ei teadnud, kuhu ta oli kadunud. Aga ta ootas kuni tuli isa ja ütles siis: „Võõras neiu on jälle minema lipsanud, ja ma arvan, et ta ronis selle pirnipuu otsa.”

„Ehk oli see Tuhkatriinu,” mõtles isa, laskis tuua kirve ja raius puu maha. Aga neiu polnud puu otsas. Ja kui nad tulid koju, lamas Tuhkatriinu juba koldetuhale nagu alati, sest ta oli hüpanud nägematult puu otsast maha ja oli viinud oma uhked rõivad linnule päklikpuu alla ning tõmmanud oma halli rüü uuesti ülle.

Kolmandal päeval, kui vanemad ja õed olid lahkunud, läks Tuhkatriinu jälle oma ema hauale ja ütles puukesele:

„Puuke, end raputa, end raputa,
Puista mu üle hõbedat ja kulda!”

Nüüd viskas lind kleidi alla, mis oli nii tore ja hiilgav, et sellist polnud kellelgi, ja kingad olid puhtast kullast. Kui siis neiu tuli selles kleidis pulmapeole, ei teadnud keegi, mida imestuses ütelda. Kuningapoeg tantsis ainult temaga, ja kui mõni teine tuli neiut tantsima paluma, ütles ta: „Ta tantsib ainult minuga.”

Kui saabus õhtu, tahtis Tuhkatriinu lahkuda. Kuningapoeg tahtis teda saata, aga neiu põgenes jälle nii kiiresti, et kuningapoeg teda ei saanud jälgida. Kuningapoeg oli aga tarvitanud kavalust ja oli lasknud terve trepi üle pigitada; sinna oli jäänud Tuhkatriinu vasak king, kui ta trepist alla jooksis. Kuningapoeg tõstis kinga üles; see oli väike ja kena ja üleni kullast.

Järgmisel hommikul läks ta kingaga Tuhkatriinu isa juurde ja ütles talle: „Ükski teine ei saa minu naiseks kui ainult see, kelle jalga sobib see kuldne king.” Seal rõõmustasid mõlemad võõrasõed, sest neil olid ilusad jalad. Vanem neist läks kingaga tuppa ja katsus seda jalga panna, ja ema seisis seal juures. Aga ta ei saanud suurt varvast sisse, sest king oli talle väike. Siis ulatas ema tütrele noa ja ütles: „Raiu varvas maha: kui sa oled kuninganna, siis sa ei tarvitse jala käia.” Tüdruk raius varba ära, sundis jala kinga, kannatas valu ära ja astus kuningapoja ette. Kuningapoeg tõstis ta kui oma mõrsja hobusele ja ratsutas temaga minema. Nad pidid aga mööduma hauast, kus pähklipuul istusid kaks tuvi ja hüüdsid:

„Vaata ja silmitse teravasti, vaata ja silmitse teravasti,

Veri on kingas,
King on liiga kitsas,
Õige mõrsja istub alles kodus.”

Siis vaatas kuningapoeg oma mõrsja jalga ja nägi, et see oli verine. Ta pööras oma hobuse ümber, viis väär-mõrsja koju tagasi ja ütles, et see ei ole õige, proovigu teine õde kinga jalga. Siis läks noorem õde tuppa, ja sai varbad õnnelikult kinga, aga kand oli liiga suur. Seal ulatas ema talle noa ja ütles: „Lõika tükike kanda ära, sest kui sa oled kuninganna, siis ei tarvitse sa jala käia.” Tüdruk raiuski tüki kanda ära, toppis kinga jalga, kannatas valu ära ja läks kuningapoja ette. Kuningapoeg võttis ta kui oma mõrsja ratsule ja kihutas temaga minema. Kui nad pähklipuust möödusid, istusid seal kaks tuvikest ja hüüdsid:

„Vaata ja silmitse teravasti, vaata ja silmitse teravasti,

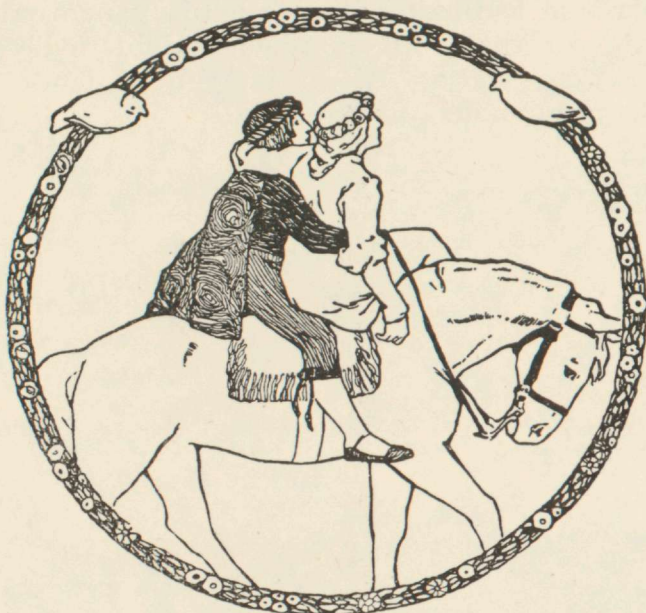
Veri on kingas,

King on liiga kitsas,

Õige mõrsja istub alles kodus.”

Prints vaatas neiu jalga ja nägi, et kingast jooksis verd ja et valged sukad olid värvunud punaseks. Siis pööras ta oma hobuse ümber ja viis väärmõrsja jälle koju. „Ka tema pole õige,” ütles ta. „On teil veel mõni tütar?” — „Ei,” vastas mees, „ainult minu surnud abikaasast on veel üks tütar, üks väike, vilets Tuhkatriinu, aga see ei või ometi mõrsja olla.” Kuningapoeg käskis neiu üles saata, kuid võõrasema ütles: „Ta on liiga must, ta ei tohi end näidata.” Kuningapoeg aga jäi oma nõudmise juurde ja Tuhkatriinu hüüti tuppa. Neiu pesi enne omal näo ja käed puhtaks, läks siis üles ja tegi kummarduse kuningapojale, kes talle ulatas kuldse kinga. Siis istus neiu pingikesele, võttis raske puutuhvli jalast ja tõmbas asemele ilusa kuldkinga, mis oli temale nagu valatud. Ja kui ta siis püsti tõusis ja kuningapojale näkku vaatas, tundis see tas ära selle ilusa tüdruku, kellega ta oli tantsinud, ja hüüdis: „See on mu õige mõrsja!” Võõrasema ja ta mõle-

mad tütreid kokkusid ja muutusid vihast kahvatuiks. Kuningapoeg aga tõstis Tuhkatriinu oma ette sadulasse ja ratsutas temaga minema. Kui nad pähklipuust möödusid, hüüdsid kaks valget tuvikest:

Kuningapoeg aga tõstis Tuhkatriinu oma ette sadulasse ja ratsutas temaga minema.

„Vaata nüüd, vaata nüüd,
Verd pole kingas,
King pole väike,
Õige mõrsja viid nüüd koju!”

Ja kui nad olid seda hüüdnud, lendasid mõlemad linnud alla ja istusid Tuhkatriinu õlgadele, üks paremale, teine pahemale, ja jäidki sinna istuma.

Kui kuningakojas pühitseti noorpaari pulmi, ilmusid sinna ka valelikud õed, teesklesid sõbralikkust ja tahtsid pulmadest osa võtta. Kui nüüd pruutpaar sammus kiriku, astus õdedest vanem paremal ja noorem vasakul pool noorpaari kõrval; siis nokkisid tuvikesed kummalgi ühe silma välja. Ja kirikust väljudes astus vanem pahemal ja noorem õde paremal pool, ja siis nokkisid tuvikesed kummalgi teise silma välja. Nii karistati neid nende õeluse ja valskuse eest eluajaks pimedusega.

LUMIVALGEKE.

See oli kord keset talve. Lumehelbed langesid taevast alla nagu suled, kui üks kuninganna istus akna all, millel oli must eebenipuust raam, ja õmbles. Ja kui ta nii õmbles ning lumesadu vahtis, torkas ta endale nõelaga sõrme ja kolm tilka verd langes lumme. Ja et punane värv näis valgel lumel nii ilus, mõtles ta endamisi: „Kui mul oleks laps, kes oleks nii valge nagu lumi, nii punane nagu veri ja nii must nagu see eebenipuust raam.” Varsti pärast seda sündis talle tütreke, kes oli nii valge nagu lumi, nii punane nagu veri ja nii mustajuukseline nagu eebenipuu, ja teda nimetati seejärel Lumivalgekeseks.

Ja kui laps oli sündinud, suri kuninganna.

Aasta pärast võttis kuningas uue naise. See oli ilus naine, kuid ta oli uhke ja isekas ning ei talunud, et keegi

oleks ületanud teda oma iluga. Tal oli imepeegel, ja kui ta selle ette astus, end selles vaatles ja küsis:

„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

Siis vastas peegel:

„Kuninganna, teie olete ilusaim kogu maal!”

Siis ta oli rahul, sest ta teadis, et peegel ei valetanud.

Lumivalgeke aga kasvas üles ja muutus aina ilusamaks, ja kui ta oli seitsme-aastane, oli ta nii ilus nagu selge päev ja ilusam veel kui kuninganna. Kui kuninganna kord oma peeglilt jälle küsis:

„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

siis vastas peegel:

„Kuninganna, teie olete ilusaim siin,
aga Lumivalgeke on teist tuhat korda ilusam!”

Siis kokkus kuninganna ja muutus kadedusest roheliseks. Sellest tunnist alates, mil ta Lumivalgekest nägi, muutus ta süda õelaks, sest nii vihkas ta tütarlast. Ja kadedus ja kõrkus kasvasid ta südames nagu umbrohi üha kõrgemaks, nii et ta ei saanud rahu päeval ega öösel. Viimaks kutsus ta ühe küti ja ütles sellele: „Vii tütarlaps metsa, ma ei taha teda enam näha. Sa pead ta surmama ja tundemärgiks kaasa tooma ta kopsu ja maksa.” Kütt alistus käsule ja viis tütarlapse metsa. Kui ta haaras jahinoa ja tahtis tütarlapse süütut südant läbi pista, hakkas Lumivalgeke nutma ja palus: „Ah, armas kütt, jäta mind elama; jooksen kaugele metsa ega tule enam iialgi koju!” Ja et tütarlaps oli nii ilus, tundis kütt talle kaasa ja ütles:

„Jookse siis minema, armas laps.” — „Metsloomad söövad su niikuinii ära,” mõtles ta ja siiski tundus, nagu oleks äkki ta südameelt langenud raske kivi, et tal ei tarvitsenud tütarlast surmata. Seal tuli parajasti hüpatas väike mets-seapõrsas. Kütt torkas looma surnuks, võttis tal kopsu ja maksa välja ja viis asitõendusena kuningannale. Kokk keetis need soolvees pehmeks ja tige naine sõi nad ära ja mõtles, et ta oli söönud Lumivalgekese kopsu ja südame.

Nüüd oli vaeslaps ihuüks suure metsas ja ta kartis nii kangesti, et ta vaatas vaid nõutult puude lehti ega teadnud, kuidas end aidata. Siis hakkas ta jooksuma, jooksis üle teravate kivide ja läbi okaste ja metsloomad hüppasid tast mööda, aga nad ei teinud talle midagi. Ta jooksis niikaua, kui jalad teda kandsid ja õhtu saabudes nägi üht väikest majakest, kuhu ta sisse astus end välja puhkama. Majas olid kõik asjad imeväikesed, aga nii kenad ja puhtad, et keegi poleks saanud midagi ütelda. Seal seisis valgelt kaetud laud seitsme taldrikuga, igal taldrikul oma lusikas, ja pisut eemal seitse noakest ja kahvlikest ning seitse peekrit. Seinäärde oli asetatud seitse voodit, mis olid kaetud lumivalgete linadega. Lumivalgeke, olles näljane ja janune, sõi igalt taldrikult pisut aedvilja ja leiba ning jõi igast peekrikesest tilgakese veini, sest ta ei tahtnud kedagi ilma jätta. Seejärel katsus ta ühte sängi pikali heita, sest ta oli väsinud, aga ükski neist ei sobinud talle; üks oli liiga pikk, teine liiga lühike, kuni viimaks seitsmes sobis. Sinna ta jäigi puhkama, usaldas end Jumala hoolde ja uinus magama.

Kui väljas oli juba üsna pime, saabusid majaisandad. Need olid seitse päkapikumeest, kes mägedes vaske kaevavasid. Mehikesed süütasid seitse küünalt põlema ja, et nüüd tuba oli valge, nägid nad, et keegi võõras oli viibinud nende majas, sest tuba polnud enam nii korras kui nende lahkudes. Esimene ütles: „Kes on istunud mu toolil?”

Teine: „Kes on söönud mu taldrikult?” Kolmas: „Kes on murdnud tükikese minu leivast?” Neljas: „Kes on söönud mu aedviljast?” Viies: „Kes on tarvitanud minu kahvlit?” Kuues: „Kes on lõiganud mu noaga?” Seitsmes: „Kes on joonud mu peekrist?” Siis vaatas esimene ringi ja nägi, et ta voodis oli väike nõoke, ja ütles: „Kes on sõtkunud mu voodit?” Ka teised tulid joostes ja hüüdsid: „Ka minu omas on keegi lebanud!” Kui aga seitsmes oma voodit vaatas, nägi ta Lumivalgekest selles lamamas ja magamas. Nüüd hüüdis mehike oma kaaslased sinna, need tulid joostes ja karjatasid imestusest, kui nad oma seitsme küünlatule valgusel Lumivalgekest nägid. „Oo jumal! Oo jumal!” hüüdsid nad. „Milline imeilus laps!” Ja nende rõõm oli nii suur, et nad ei tihanud teda äratada, vaid jätsid ta voodisse magama. Seitsmes päkapikumees aga magas oma seltsimeeste juures, igäihe juures ühe tunni, ja öö oligi möödunud.

Hommiku saabudes ärkas Lumivalgeke ja kui ta seitsset kääbust nägi, ta kokkus. Pisikesed mehed aga olid sõbralikud ja küsisid: „Mis su nimi on?” — „Mu nimi on Lumivalgeke,” vastas laps. „Kuidas sattusid sa meie majja?” pärisid kääbused edasi. Siis jutustas Lumivalgeke mehikestele, et ta võõrasema oli tahtnud lasta teda surmata, aga kütt oli kinkinud talle elu, ja siis ta oli joosnud kogu päeva, kuni viimaks nende maja leidis. „Kas tahaksid tulla meile perenaiseks?” ütlesid kääbused. „Kui sa hoiad kõik korras ja puhta, keedad, küpsetad, õmbled ja koad, siis võid sa jääda meie juurde ja sul poleks millestki puudu.” „Jah,” vastas Lumivalgeke, „südamest heameelega,” ja ta jäi nende juurde. Tütarlaps hoidis maja korras: hommikul läksid päkapikumehed mägedesse ja otsisid vaske ja kulda ja kui nad õhtul tagasi tulid, pidi söök valmis olema. Et Lumivalgeke veetis terve päeva üksi, hoiatasid teda päkapikumehed: „Hoi end oma võõ-

rasema eest; ta saab varsti teada, et oled siin. Ära lase kedagi sisse.”

Pärast seda, kui kuninganna arvas olevat söönud Lumivalgekese kopsu ja südame, mõtles ta, et ta on jälle esimene ja ilusaim, astus peegli ette ja küsis:

„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

Siis vastas peegel:

„Kuninganna, teie olete ilusaim siin,
kuid üle mägede
seitsme kääbuse juures
on Lumivalgeke teist tuhat korda ilusam!”

Siis kokkus kuninganna, sest ta teadis, et peegel ei valetanud ja sai aru, et kütt teda oli petnud ja et Lumivalgeke elas. Ja siis ta mõtles ja mõtles, kuidas uuesti vabaneda Lumivalgekese; sest nii kaua kui ta polnud kõige ilusam naine kogu maal, ei annud talle kadedus rahu. Kui ta lõpuks midagi oli välja mõtelnud, värvis ta oma näo, rõivastus selliselt nagu naine, kes müütab majast majja käies oma kaupu, ja muutus täiesti tundmatuks. Sellise isikuna läks ta üle seitsme mäe seitsme päkapikumehe juurde, koputas uksele ja hüüdis: „Ilus kaup, ostke,

Siis kokkus kuninganna, sest ta teadis,
et peegel ei valetanud.

ostke!" Lumivalgeke vaatas aknast välja ja hüüdis: „Tere tulemast, hüva eideke, mida te siis müütate?” — „Head kaupa, kaunist kaupa,” vastas kaubanaine. „Vöösid igas värvis,” ja ta näitas tütarlapsele vööd, mis oli põimitud kirjust siidist. „Ta näib olevat aus naine, teda võiks tuppa lasta,” mõtles Lumivalgeke, avas ukse ja ostis endale sellise ilusa vöö. „Laps,” ütles eit, „kuidas sa välja näed! Tule, kinnitan sulle vöö korralikult vööle.” Lumivalgeke astus paha aimamata naise ette ja laskis endale vöö vööle kinnitada. Kuid eit haakis vöö nii kärmelt ja tugevasti, et Lumivalgeke ei saanud enam hingata ja kukkus surnult maha. „Nüüd sa pole enam kõige ilusam,” ütles õel vöörasema ja ruttas minema.

Mitte kaua pärast seda tulid kääbused õhtul koju ning kohkusid väga, kui nad nägid oma armast Lumivalgekest pörandal lamamas. Tütarlaps ei liigutanud ega hinganud, nagu ta oleks olnud surnu. Mehikesed tõstsid ta pörandalt üles ja kui nad nägid, et vöö oli liiga pingul, lõikasid nad selle pooleks. Siis hakkas laps nõrgalt hingama ja elu voolas temasse aegamisi tagasi. Kui mehikesed kuulsid, mis oli juhtunud, ütlesid nad: „Vana kaubanaine polnud keegi muu kui kuninganna ise: hoia end ja ära lase ühtegi inimest sisse, kui meid kodu pole.”

Koju jõudnud, astus õel vöörasema, oma peegli ette ja küsis:

„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

Siis vastas peegel nagu ennegi:

„Kuninganna, teie olete ilusaim siin,
kuid üle mägede
seitsme kääbuse juures
on Lumivalgeke teist tuhat korda ilusam!”

Kui kuninganna seda kuulis, lakkas ta süda hetkeks töötamast, sest nii kohutas teda teadmine, et Lumivalge ikka veel elas. „Nüüd aga,” ütles ta, „mõtlen välja juba midagi niisugust, millest sul enam pääsu pole.” Ja nõiakunsti abil, mida ta hästi tundis, valmistas ta mürikkammi. Siis ta rõivastus ja andis endale teistsuguse vananaise kuju. Ja jälle läks ta teele üle seitsme mäe seitsme päkapikumehe juurde, koputas uksele ja hüüdis: „Ilus kaup, ostke, ostke!” Lumivalgeke vaatas aknast välja ja ütles: „Minge aga edasi, ma ei tohi kedagi sisse lasta.” — „Vaatamine on ikkagi lubatud,” ütles eit, tõmbas mürikkammi välja ja hoidis seda kõrgel. Kamm meeldis lapsele nii, et ta laskis end avatleda ja naisele avas ukse. Kui nad kaubaga olid kokkuleppele jõudnud, rääkis eit: „Tule, lapsuke, su pea tahab küll kord korralikku kammimist.” Vaene Lumivalgeke ei aimanud midagi halba ja laskis vanaeidel teha, mis see tahtis, aga vaevalt oli see talle kammi juustesse pistnud, kui mürik oma mõju avaldas ja tütarlaps teadvusetult põrandale langes. „Sa iluduse eeskuju,” ütles kade kuninganna, „nüüd oled sa otsas,” ja läks minema. Õnneks saabus peagi õhtu ja seitse päkapikumeest tulid koju. Kui nad nägid Lumivalgekest nagu surnut põrandal lamamas, meenus neile kohe kuninganna, nad otsisid ja leidsidki tütarlapse juustest mürgise kammi ja vaevalt olid nad selle välja tõmmanud, kui Lumivalgeke uuesti hakkas elama ning jutustas neile, mis oli juhtunud. Siis hoiatasid päkapikumehed teda veel kord valvel olla ega lubanud tal avada kellelegi ust.

Kuninganna astus kodus peegli ette ja küsis:

„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

Siis vastas peegel, nagu enne:

„Kuninganna, teie olete ilusaim siin,
kuid üle mägede
seitsme kääbuse juures
on Lumivalgeke teist tuhat korda ilusam!”

Kuuldes peeglit nii rääkimas, värises ja vabises kuninganna raevust. „Lumivalgeke peab surema,” hüüdis ta, „kui see maksaks ka mu elu!” Siis läks ta üsna üksikuisse varjatud tuppa, kus tavaliselt keegi ei käinud, ja valmistas seal mürgise õuna. Õun oli väliselt ilus, valge ja punapõseline, nii et igauks, kes seda oleks näinud, oleks seda meelsasti sünnud, aga kes sellest tõepoolest tükikese sõi, see pidi surema. Kui õun oli valmis, värvis ta oma näo üle, rõivastas end talunaiseks ning läks siis üle seitsme mäe seitsme päkapikumehe juurde. Ta koputas uksele ja peagi sirutas Lumivalgeke oma pea aknast välja ja ütles: „Ma ei tohi kedagi sisse lasta. Seitse päkapikumeest ei lubanud mul seda teha.” — „Minul ükskõik,” vastas talunaine, „tahan ainult oma õuntest lahti saada. Võta, kingin ühe sulle.” — „Ei,” ütles Lumivalgeke, „ma ei tohi midagi vastu võtta.” — „Kas kardad mürgitust?” küsis eit, „näe, lõikan õuna pooleks, sina sööd punase ja mina valge poole.” Õun aga oli valmistatud nii kavalasti, et ainult punane pool oli mürgine. Lumivalgekesele tegi ilus õun silmahimu ja kui ta nägi, et talunaine seda sõi, siis ei suutnud ta enam vastu seista, ta sirutas käe välja ja võttis mürgise poole. Vaevalt oli ta tükikese õuna hammustanud, kui ta surnult maha langes. Võõrasema vaatas teda hävitaval pilgul, naeris kahjurõõmsalt ja ütles: „Valge nagu lumi, punane nagu veri ja must nagu eebenipuu! Seekord ei suuda sind kääbused äratada!” Ja kui ta kodus peeglit küsis:

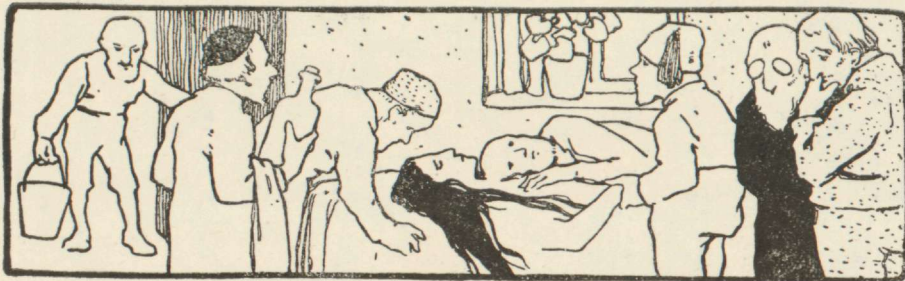
„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

siis vastas peegel ometi:

„Kuninganna, teie olete ilusaim kogu maal!”

Siis sai ta kade süda rahu, nii hästi kui kade süda üldse võib rahu saada.

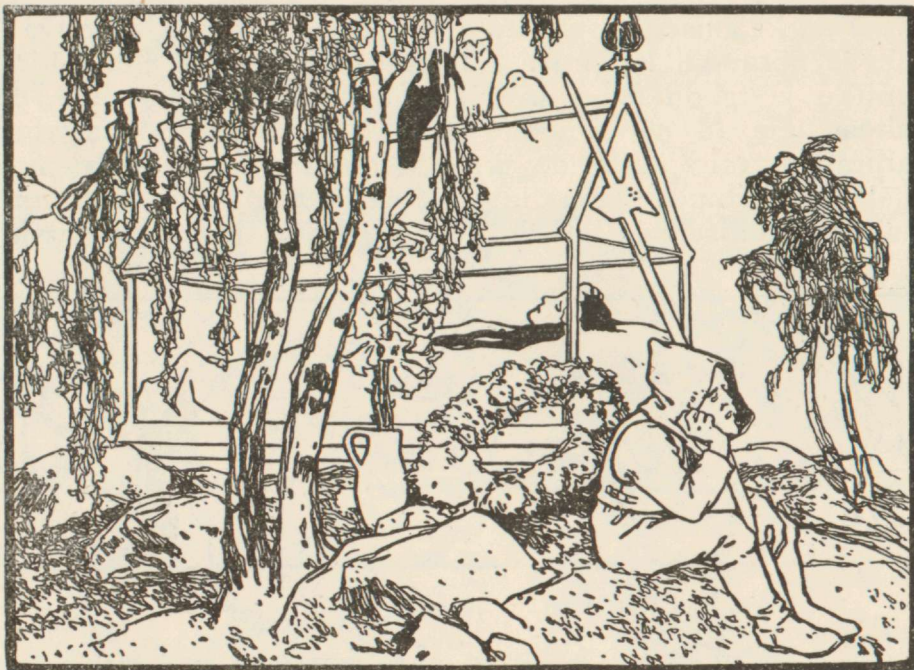
Kui kääbused õhtul koju tulid, leidsid nad Lumivalgekese põrandal lamamas. Ta suust ei tulnud enam hingeõhku ja ta oli surnud. Nad tõstsid ta üles, otsisid, et vahest leiavad nad midagi mürgist, vallandasid ta vöö, kammisid tal juukseid, pesid teda vee ja veiniga, aga miski ei aidanud: armas laps oli ja jäi surnuks. Nad aetasid ta laudisele ja istusid kõik seitse ta juurde ja nutsid

Nad tõstsid ta üles ja aetasid ta laudisele.

teda taga kolm päeva. Siis tahtsid nad teda matta, aga tütarlaps oli veel niisama värske nagu elav inimene ning ta palged olid ikka veel kaunid ja punased. „Meie ei tohi teda musta mulda süngitada,” ütlesid nad ja lasksid teha klaasist läbipaistva puusärgi, et teda võiks igast küljest näha, aetasid ta sinna ja kirjutasid kaanele kuldsete tähtedega ta nime ja et ta oli üks kuningatütar. Siis viisid nad puusärgi välja mäe otsa ja üks neist jäi alati surnut valvama. Ja ka loomad tulid ja nutsid Lumivalgekest, esiteks tuli öökull, siis vares ja lõpuks tuvike.

Lumivalgeke oli lamanud puusärgis juba kaua aega, aga ta ei kõdunenud, vaid näis, nagu oleks ta maganud, sest ta oli ikka veel nii valge nagu lumi, nii punane nagu veri ja nii mustajuukseline nagu eebenipuu. Siis juhtus,

Nad viisid puusärgi mäe otsa ja üks neist jäi alati surnut valvama.

et üks kuningapoeg metsa sattus ja tuli päkapikumeeste majja ööbima. Ta nägi mäe otsas puusärki ning ilusat Lumivalgekest selle sees ja luges, mis kuldsete tähtedega kaanele oli kirjutatud. Siis ütles ta päkapikumeestele: „Andke see puusärk mulle, ma maksan teile nii palju, kui nõuate.” Aga päkapikumehed vastasid: „Meie ei anna teda ka kõige maailma kulla eest.” Siis ütles kuninga-

poeg: „Siis kinkige ta mulle, sest ma ei suuda elada Lumivalgekest nägemata, tahan teda austada ja jumaldada nagu oma kõige armsamat.” Kui ta nii kõneles, tundsid hüvad mehikesed talle kaasa ja andsid talle puusärgi. Kuningapoeg laskis selle nüüd oma teenreil õlgadel ära kanda. Siis juhtus, et kandjad ühe põõsa kohal komistasid ja raputusest kukkus mürgine õunatükk, mis Lumivalgeke oli hammustanud, kurgust välja. Ja mitte kaua pärast seda avas Lumivalgeke silmad, tõukas puusärgi kaane üles, ajas end sirgu ja oli jälle elav inimene. „Ah issand, kus ma olen?” hüüdis ta. Täis rõõmu ütles kuningapoeg: „Sa oled minu juures,” ja jutustas, mis oli juhtunud. „Sa oled mulle kõige armsam maailmas,” ütles ta, „tule minuga mu isa lossi ja saa mu naiseks.” Siis oli Lumivalgeke rõõmus ja läks kuningapojaga kaasa ja nende pulmad korraldati toredad ja uhked.

Pulmapeole kutsuti aga ka Lumivalgekese jumalakarjastatu võõrasema. Ja kui ta oli endale ilusad rõivad selga ajanud, astus ta peegli ette ja küsis:

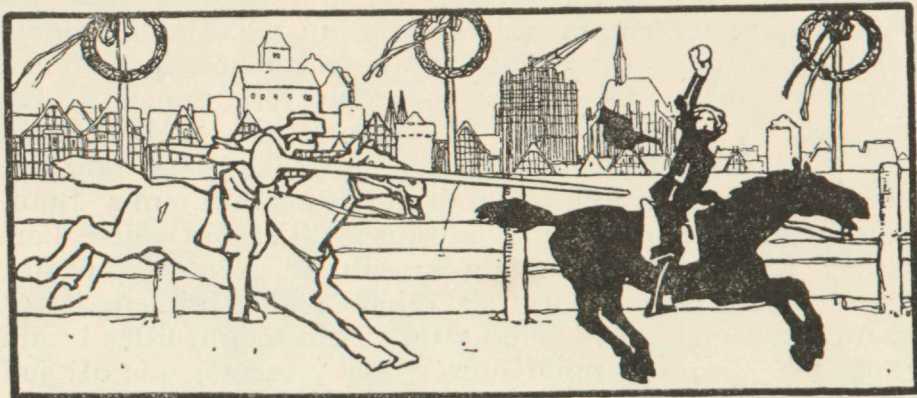
„Peeglike, peeglike seinal,
kes on ilusaim kogu maal?”

Peegel vastas:

„Kuninganna, teie olete ilusaim siin,

Ent noor kuninganna on teist tuhat korda ilusam!”

Siis libises kurja naise huulilt vandesõna, ja tal oli nii hirm, nii hirm, et ta ei teadnud, mida teha. Esiti ta ei tahtnud pulma üldse minna, aga siis ei saanud ta enne rahu, kui ta läks ja nägi noort kuningannat. Ja kui ta sisse astus, tundis ta Lumivalgekese ära ja hirmunult ja kohkunult jäi ta seisma ega suutnud end liigutada. Aga juba olid rauast tuhvliid tulele asetatud ja toodi nüüd tangidega sisse ja pandi tema ette maha. Siis pidi ta astuma hõõguvpunasesse kingadesse ja tantsima niikaua, kuni ta surnult põrandale kukkus.

RAUD-HANS.

Kord elas kuningas, kelle lossi lähedal asetses suur mets, kus elas kõiksugu metsloomi. Ühel päeval saatis kuningas metsa oma küti, kes pidi tooma ühe põdra, aga mees ei tulnud tagasi. „Võib-olla juhtus talle mingi õnnetus,” ütles kuningas ja saatis järgmisel päeval kaks teist kütti esimest otsima, aga ka need jäid sinna. Siis laskis kuningas kutsuda järgmisel päeval kõik oma kütid kokku ja ütles: „Käige terve mets läbi ja ärge puhake, enne kui nad kõik kolm olete leidnud.” Aga ka neist ei ilmunud enam ühtegi koju ega ka ükski neid paljusid koeri, keda kütid olid terve karja kaasa võtnud. Sellest ajast peale ei julgenud enam keegi metsa minna ja ta seisis nüüd seal sügavvaiksena ja üksi, ning vaid vahetevahel nähti tema kohal mõnd kotkast või kulli lendamas. Möödus palju aastaid, enne kui üks võõras kütt palus kuningaga jutule ja teatas, et tema tahab minna ohtlikusse metsa. Kuid kuningas ei tahtnud teda lubada ja ütles: „Siin pole õige lugu, kardan su käsi ei käi paremini kui

su eelkäijail ja sa ei tule sealt enam tagasi.” Kütt vastas: „Isand, julgen minna hädaohtu: ma ei tea, mis on hirm.”

Ja kütt läks oma koeraga metsa. Ei kestnud kaua, kui koer nägi ühte metsloomu ja hakkas teda jälitama,

Üks alasti mees sirutas end veest välja.

aga vaevalt oli koer paar sammu joosnud, kui ta seisis sügava mülka äärel ega pääsenud enam edasi ja üks alasti mees sirutas end veest välja, haaras ta kinni ja tõmbas ta vee alla. Kui kütt seda nägi, läks ta tagasi ja tõi kolm meest, kes pidid mülka ämbritega veest tühjendama. Kui nad mülka põhja võisid näha, nägid nad selles lamamas üht metsmeest, kelle ihu oli nii pruun nagu roostetanud

raud ja kelle juuksed küündisid kuni põlvini. Nad köitsid metsmehe köidikuisse ja viisid ta lossi. Lossis imetleti kummalist meest, ja kuningas laskis ta raudpuuris lossiõuele asetada ja surmanuhtlusega keelas avada puuri ust, ning kuninganna võttis võtme oma hoida. Nüüdsest peale taas julgeti minna metsa.

Kuningal oli kaheksa-aastane poeg, kes kord õues mängis ja kelle kuld pall mängides puuri kukkus. Poiss jooksis puuri juurde ja ütles: „Anna mu pall tagasi.” „Mitte enne,” vastas mees, „kui avad mulle puuri ukse.” „Ei,” ütles poiss, „seda ma ei tee, kuningas on selle keelanud,” ja jooksis minema. Järgmisel päeval ta tuli jälle ja nõudis oma palli. Metsmees ütles: „Ava uks,” aga poiss ei avanud. Kolmandal päeval oli kuningas jahile ratsutanud, siis tuli poisike veel kord ja ütles: „Kuigi ma tahaksin avada ust, aga ma ei saa: mul pole võtit.” Siis ütles metsmees: „Võti asetseb su ema padja all, võid ta sealt ära tuua.” Poiss, kes tahtis jälle palli omada, lõi kõigile hoiatustele käega ja tõi võtme. Lukk käis raskesti lahti, ja poiss pigistas oma sõrme ära. Kui uks oli avatud, astus metsmees välja, andis talle kuldse palli ja tõttas minema. Poisikesel hakkas hirm ja ta hüüdis ja karjus talle järele: „Oo, metsmees, ära mine ära. Tule tagasi, muidu saan lüüa!” Metsmees keeras ümber, tõstis lapse üles, asetasku ta kukile ja läks kiirete sammudega metsa. Kui kuningas koju tuli ja tühja puuri nägi, siis küsis ta kuningannalt, kuidas see oli juhtunud. Kuninganna ei teadnud sellest midagi, otsis võtit, aga see oli ja jäi kadunuks. Ta hüüdis poega, aga ta ei saanud vastust. Ja kuningas saatis oma sulased välja, kes pidid ta poega põllult otsima, aga nad ei leidnud teda. Siis selgus kuningale, mis oli juhtunud, ja suur lein laskus kuningalossile.

Kui metsmees oli jõudnud pimedasse metsa, tõstis ta

poisi kukilt maha ja ütles: „Isa ja ema ei näe sa enam, aga jätan su enda juurde, sest sa vabastasid minu ja ma tahan olla sulle armuline. Kui sa teed kõik, mis nõuan, siis sul saab olema minu juures hea. Vara ja kulda on mul küllalt, enam kui ühelgi teisel maailmas.” Ta tegi poisile samblast aseme, kus see magama uinus, ja järgmisel hommikul viis ta poisi kaevule ja ütles: „Näe, kuldkaev on hele ja selge nagu kristall. Pead istuma siin ja valvama, et siia midagi sisse ei kuku, muidu ta on reostatud. Tulen iga õhtul vaatama, kas täitsid mu käsku.” Poiss istus kaevu äärel ja nägi, kuidas vahel mõni kuldkala, vahel mõni kuldmadu end veepeeglil näitas, ja valvas, et midagi sisse ei kukkunud. Kui ta nii istus, valutas tal sõrm kord nii ägedasti, et ta selle tahtmatult vette kastis. Ta tõmbas sõrme ruttu välja ja nägi, et see oli kattunud kullaga, ja kuidas ta ka kulla ärapesemisega vaeva ei näinud, ta ei saanud sõrme puhtaks. Õhtul tuli Raud-Hans tagasi, nägi poissi ja ütles: „Mis on kaevuga juhtunud?” „Ei midagi,” vastas poiss ja hoidis käe selja taga, et seda mehe eest varjata. Aga mees ütles: „Sa oled kastnud oma sõrme vette; see kord andestan sulle, aga hoidu sinna midagi sisse kukutamast.” Juba hommikuti varakult ta istus kaevul ja pidas valvet. Sõrm tegi talle jälle haiget. Kui ta sellega oma juukseid silus, siis kukkus õnnetul kombel üks juus vette. Ta võttis juukse ruttu kaevust välja, aga see oli jõudnud juba kullaks muutuda. Raud-Hans tuli ja teadis juba, mis oli juhtunud. „Sa lasksid kukkuda kaevu ühe juukse,” ütles ta, „andestan sulle veel kord, aga kui see kordub kolmandat korda, siis on kaev reostatud ja sa ei või kauemaks minu juurde jääda.” Kolmandal päeval istus poiss kaevul ega liigutanud sõrmegei, kuigi see tal valutas. Aga aeg oli pikk, ja ta vaatles oma nägu, mis seisis veepeeglil. Iga kui ta seejuures üha sügavamale kummardus, et endale pare-

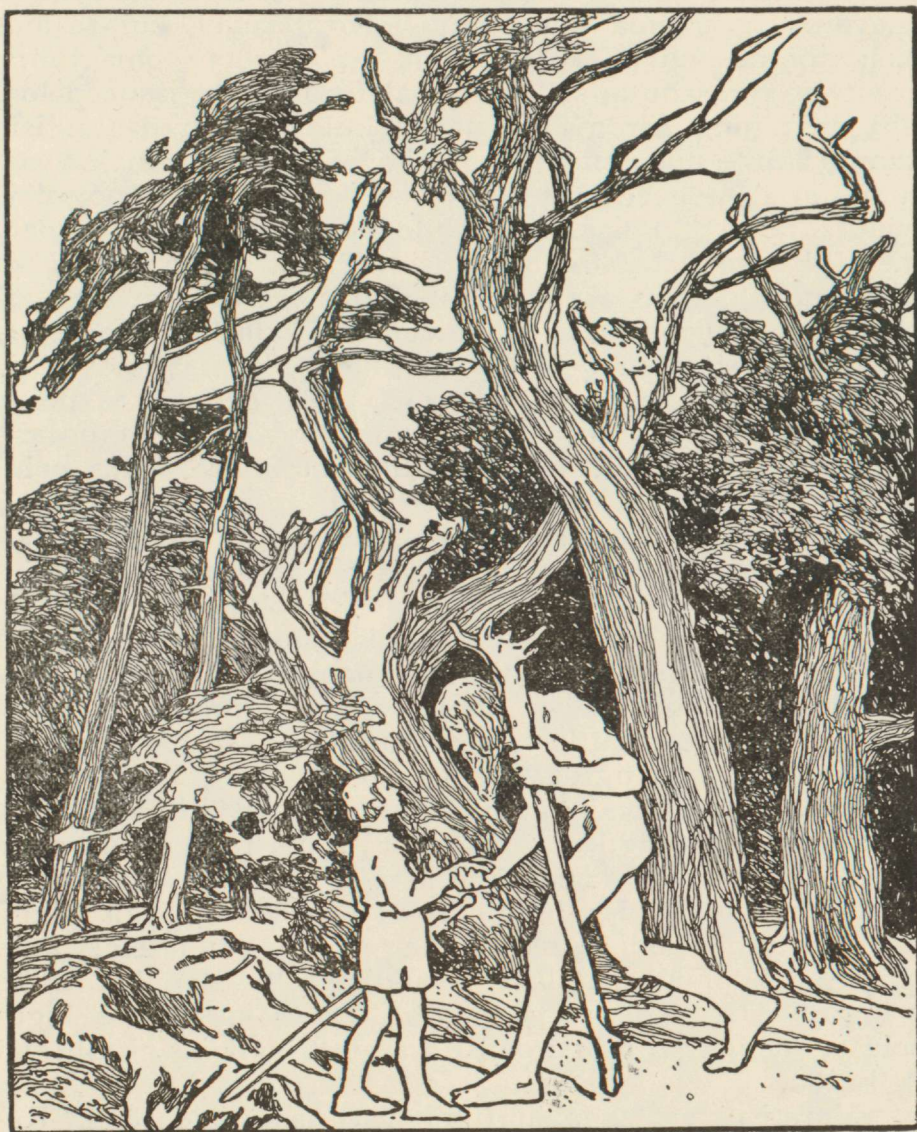
mini silmi vaadata, siis kukkusid ta pikad juuksed õlalt alla vette. Ta heitus ja tõusis kiiresti püsti, aga kõik ta juuksed olid muutunud kullaks ja hiilgasid nagu päike. Te võite kujutleda, kuidas vaene poisike kokkus. Ta võttis taskuräti ja sidus selle pähe, et mees ta juukseid ei näeks. Kui mees tuli, teadis ta juba sündmusest ja ütles: „Võta rätik ära.” Siis langesid kuldjuuksed alla, ja poiss võis end vabandada, nii kuidas oskas, aga midagi ei aidanud. „Sa ei pidanud proovi välja ega või jääda kauemaks siia. Mine välja maailma, siis koged, mis on vaesus. Aga et sa ei evi kurja südant ja mina sulle head soovin, siis luban sulle ühte: kui vajad abi, siis mine metsa ja hüüa: „Raud-Hans,” siis tulen ja aitan sind. Mu võim on suur, suurem kui arvad, ja kulda ja hõbedat on mul külluses.”

Nüüd lahkus kuningapoeg metsast ja läks piki tehtud ja tegemata teid üha edasi, kuni ta viimaks jõudis ühte suurde linna. Ta otsis seal tööd, aga ta ei leidnud, sest ta polnud õppinud midagi, millega oleks võinud end elatada. Viimaks ta läks lossi ja küsis, kas nad ei tahaks teda sinna jätta. Kuninglikud teenrid ei teadnud, kuhu teda tööle rakendada, aga ta meeldis neile ja nad jätsid ta lossi. Lõpuks võttis kokk poisi oma teenistusse ja ütles, et ta võib kanda vett ja puid ja pista oksti pliidi alla. Kord, kui kedagi ei olnud käepärast, pidi poiss sööke kuninga lauale kandma. Et ta ei tahtnud näidata oma kuldseid juukseid, siis ta jättis mütsi pähe. Kuningas polnud näinud kunagi midagi säärast ja ta hüüdis: „Kui teenid kuninglikku lauda, siis pead võtma mütsi maha.” „Ah, härra,” vastas poiss, „ma ei saa, sest mu pea on kärnas.” Siis laskis kuningas koka kutsuda, pahandas ja küsis, kuidas ta võis võtta säärast poisi oma abiliseks; saatku poiss jalamaid minema. Kokal hakkas poisist hale ja ta vahetas ta aednikupoisiga ümber.

Nüüd pidi poiss aias istutama ja kastma, kablina ja kaevama ja taluma kurje ilmu. Kord suvel, kui ta aias üksi töötas, oli päev nii kuum, et ta võttis oma mütsi peast, et end jahutada. Päike paistis juustele ja need löid hiilgama ning särama ja nende kuldsed kiired tungisid kuningatütre magamistuppa ja ahvatlesid ta aknale vaatama, et kust need kiired tulevad. Siis nägi ta poissi ja hüüdis talle: „Poiss, too mulle kimp lilli!” Poiss pani mütsi kähku pähe, murdis peotäie lihtsaid põllulilli ja köitis nad kimpu. Kui ta, lillekimp käes, trepist üles astus, tuli aednik ja ütles: „Kuidas võid viia kuningatütrele säärase lillekimbu? Too ruttu uued lilled ja otsi välja kõige ilusamad ja haruldasemad.” „Ah, ei,” vastas poiss, „need lõhnavad tugevamini ja meeldivad talle kindlasti enam.” Kui ta tuli kuningatütre kambrisse, ütles neiu: „Võta müts maha: ei sobi, et hoiad ta minu ees peas.” Poiss vastas jälle: „Ma ei saa, sest mu pea on kärnas.” Kuningatütar aga haaras mütsi järele ja tõmbas selle ära ning poisi kuldsed juuksed langesid lokkidena õlgadele ja nii imeilus oli neid vaadata. Ta tahtis ära joosta, aga neiu pidas ta kinni ja andis talle peotäie tukateid. Poiss läks kullaga minema, ei hoolinud suurt kullast ja andis selle aednikule ja ütles: „Kingin kulla su lastele, nad võivad sellega mängida.”

Järgmisel päeval hüüdis kuningatütar jälle alla aeda, et toogu poiss talle kimp põllulilli, ja kui ta nendega sisse astus, sirutas neiu käe mütsi järele ja tahtis seda peast ära võtta, aga poiss hoidis mütsi mõlema käega kinni. Kuningatütar andis talle jälle peotäie tukateid, kuid poiss ei hoolinud kullast ja andis selle aednikulastele mängimiseks. Kolmandal päeval kordus jälle sama lugu; neiu ei saanud tal mütsi peast ära võtta ja poiss ei tahtnud ta kulda.

Varsti pärast seda juhtumit vallutas maad sõda. Ku-

Kohe ilmus Raud-Hans ja küsis: „Mis sa nõuad?“.

ningas kogus oma rahva kokku, kuid kahtles, kas ta suudab vaenlast võita, kes temast on tugevam. Siis ütles aednikupoiss: „Olen kasvanud suureks ja ma tahan võtta sõjast osa, andke mulle üks hobune.” Teised naersid ja ütlesid: „Kui ära oleme, eks siis otsi endale üks: jätame sinu oma talli.” Kui nad olid ära sõitnud, läks poiss talli ja tõi hobuse välja; see oli lombakas. Sellest hoolimata ta istus hobusele ja ratsutas välja tumedasse metsa. Olles jõudnud metsaservale, ta hüüdis kolm korda: „Raud-Hans!”, nii kõvasti, et kogu mets kajas ta hüüust. Kohe ilmus Raud-Hans ja küsis: „Mis sa nõuad?” „Nõuan tugevat ratsut, sest tahan sõtta minna.” Siis läks Raud-Hans metsa tagasi, ja vähe aja pärast väljus metsast üks tallipoiss, käe kõrval hobune, kes norskas sõõrmeist ja oli vaevu taltsutatav. Ja temale järgnes suur sõjavägi, raudriiete ja mõökade välkudes päikeses. Nüüd andis kuningapoeg oma kolmejalgse hobuse tallipoisile, istus toredale tükule ja ratsutas sõjaväe eesotsas. Kui ta jõudis lahinguväljale, oli juba suur hulk kuninga sõdureid langenud ega puudunud palju, kui ülejäänud oleksid pidanud alla andma. Siis tormas kuningapoeg oma raudsõduritega vaenlase keskele ja tappis nad viimseni maha. Kui mõni tahtis põgeneda, oli kuningapoeg sellel kohe kannul ja andis talle surmava hoobi. Selle asemel et minna pärast lahingut kuninga juurde, viis noormees oma sõdurid piki kõveraid teid metsa tagasi ja hüüdis Raud-Hansu välja. „Mis sa nõuad?” küsis metsmees. „Võta oma hobune ja sõdurid tagasi ja anna mulle mu kolmejalgne ruun.” Kõik sündis, mis kuningapoeg nõudis, ja siis ta ratsutas oma kolmejalgsel ruunal koju. Kui kuningas jõudis sõjakäigult lossi tagasi, jooksis talle ta tütar vastu ja õnnitles teda võidu puhul. „Mina polnud see, kes võitis vaenlase,” ütles kuningas, „vaid üks võõras rüütel, kes tuli mulle oma sõjaväega appi.” Kuningatütar tahtis

teada, kes võõras rüütel oli, aga kuningas ei teadnud ja lausus: „Ta jälitas vaenlast ja ma ei näinud teda enam.” Kuningatütar päris aednikult ta poisi üle teateid, aednik aga naeris ja ütles: „Ta saabus äsja koju oma kolmejalgsel hobusel, ja teised heitsid tema üle nalja ja hüüdsid: ‚Kas tuled jälle oma kolmejalgsuga!’ Nad küsisid samuti: ‚Millise põõsa varjul sa lahingu ajal lebasid ja magasid?’ Tema aga vastas: ‚Tegin kõige paremat, ja ilma minuta oleks kuningas kaotanud.’ Siis naerdi ta veel enam välja.”

Kuningas ütles oma tütrele: „Korraldan suure peo, mis saab kestma kolm päeva, ja sina viskad üles kuldõuna ja kes selle kinni püüab, saab su endale naiseks. Võibolla ilmub ka tundmatu rüütel.” Kui pidu välja kuulutati, läks kuningapoeg metsa ja hõikas Raud-Hanssu. „Mis sa tahad?” küsis metsmees. „Et püüaksin kuningatütret kuldõuna kinni.” — „See on niisama hea, kui omaksid sa juba selle,” ütles Raud-Hans. „Peale selle peab sul olema punane varustus ja sa pead ratsutama uhkel punasel hobusel.”

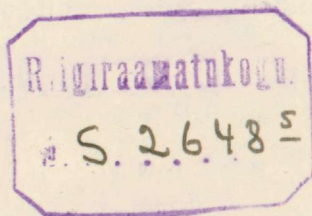
Kui peopäev saabus, ilmus ka kuningapoeg sinna ja teda ei tundnud keegi. Kuningatütar astus rüütlite ette ja viskas kuldõuna üles, aga keegi ei püüdnud seda kinni, peale ühe, kes aga, olles püüdnud õuna, kihutas oma punasel hobusel ruttu minema. Teisel päeval oli Raud-Hans teinud kuningapojast valge rüütli ja andnud talle kimli. Jällegi püüdis ainult tema õuna ja kihutas sellega kohe minema. Kuningas oli kuri ja ütles: „Ma pole lubanud tal lahkuda, ta peab minu ette ilmuma ja end mulle esitlema.” Ja ta andis käsu, et kui rüütel, kes õuna püüab, tahab jälle kaduda, siis tuleb talle järgneda ja ta hea või kurjaga tagasi tuua.

Kolmandal päeval sai kuningapoeg Raud-Hansult musta varustise ja musta täku ja püüdis jälle õuna. Kui

ta aga sellega minema kihutas, järgnesid talle kuninga sõdurid ja üks jõudis talle nii lähedale, et ta teda mõõgaga jalast haavas. Kuid kuningapoeg pääses siiski põgenema, sest ta hobune oli väle ja jooksis nii kiiresti, et ratsur kaotas oma kiivri ja ta jälgijad nägid, et tundmatul rüütli olid kuldjuuksed. Sõdurid läksid lossi ja jutustasid sellest kuningale.

Järgmisel päeval küsis kuningatütar aednikult jälle poisi üle teateid. „Ta töötab aias. Kummaline veidrik olevat viibinud kuningalossis peol ja tuli alles eile õhtul koju. Ta näitas mu lastele kolme kuldõuna, mis ta oli võitnud.” Kuningas laskis kutsuda aednikupoisi oma juurde, ta ilmus ja jälle mütsiga juustel. Aga kuningatütar läks poisi juurde ja võttis tal mütsi ära ning nüüd langesid kuldsed kiharad poisil õlgadele ja need olid nii imeilusad, et kõik imetlesid. „Kas sina olid see rüütel, kes ilmus iga päev peole, iga kord isevärvi riietes ja püüdis kolm kuldõuna?” küsis kuningas. „Jah,” vastas noormees, „ja siin on õunad,” võttis nad taskust ja ulatas kuningale. „Kui nõuate veel enam tõendusi, siis võin näidata teile oma haava, mis mulle teie sulased löid, kui nad mind jälgisid. Ka olen ma sama rüütel, kes teil avitas vaenlase üle võidu saavutada.” — „Kui sa võid toimetada sääraseid asju, siis sa pole lihtne aednikupoiss; ütle mulle, kes on su isa?” — „Mu isa on võimas kuningas, ning kulda on mul küllalt, nii palju, kui vaid nõuan.” — „Näen isegi,” ütles kuningas, „et võlgnen sulle tänu, kas võin seda sulle kuidagi tasuda?” — „Jah,” vastas kuningapoeg, „võite küll, kui annate mulle oma tütre naiseks.” Siis naeris neiu ja ütles: „Ta pole nõudlik, aga ma nägin juba ta kuldseist juukseist, et ta pole aednikupoiss!” ning läks ja suudles teda. Ka peigmehe isa ja ema ilmusid pulma ja olid rõõmsad, et nende poeg, kellest nad olid arvanud, et ta on surnud, elas. Ja kui nad istusid lõbusalt pulma-

lauas, siis vaikis korraga muusika, ukсед läksid pärani lahti ja üks uhke kuningas astus paljude rüütlite saatel sisse. Võõras kuningas astus peigmehe juurde, süleles teda ja ütles: „Olen Raud-Hans ja olin võlutud metsmeheks, aga sina lunastasid mu. Kõik mu vara ja kuld kuulub nüüd sinule.”

Sisukord.

	lk.
Punamütsike	3
Kolm mehikest metsas	8
Tuhkatriinu	15
Lumivalgeke	25
Raud-Hans	36

52648⁵

Hind 75 senti